

Rinnakkaistien asemakaava ja asemakaavan muutos

Kaupunginhallitus 15.05.2023 § 101

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Valtatien 9 kehittämiseksi laaditaan tiesuunnitelmaa, jonka laatimisesta vastaa Pirkanmaan ELY-keskus. Tekninen lautakunta on kokouksessaan 8.12.2022 (§ 101) käsitellyt asiaa, ja valmistelutekstissä on todettu mm. seuraavaa:

"Pirkanmaan ELY-keskus laatii parhaillaan tiesuunnitelmaa " valtatie 9 parantaminen välillä Käpykangas-Orivesi, Kangasala, Orivesi " Suunnitelmassa valtatie 9 muutetaan koko suunnittelupituudeltaan nelikaistaiseksi ja keskikaiteelliseksi moottoriliikennetieksi. Moottoriliikennetiellä hidas- ja suojaamaton liikenne (jalankulku, pyöräily, mopot, mopoautot, traktorit yms.) on kielletty.

Nykyohjeistuksen mukaan moottoriliikennetien rinnakkaistien tulee olla maantietasoinen yhteys. Pirkanmaan ELY-keskus kävi vuonna 2022 tämän suunnitelmavälin rinnakkaistiejärjestelyistä neuvottelun Väyläviraston kanssa. Väyläviraston linjauksen mukaan, rinnakkaistienä tulee hyödyntää nykyistä maantieverkostoa. Yliskylän ja Oriveden eritasoliittymän rinnakkaistienä toimii yhteys maantie 3241 (Yliskyläntie) ja kantatie 58 (Orivedentie) kautta.

Väyläviraston linjauksen mukaan Yliskylän ja Oriveden eritasoliittymän välissä sijaitsevalle liikenneasemalle (Oritupa) ei toteuteta erikseen rinnakkaista maantieyhteyttä. Näin ollen, mikäli Orituvalle halutaan pääsy myös hitaan- ja suojaamattoman liikenteen kulkumuodoilla, tulisi Orituvalle suunnitella katuyhteys ja Pirkanmaan ELY-keskuksen mielestä, jos katuyhteys Orituvalle tehdään, se siirtyy Oriveden kaupungin hoitoon ja ylläpidettäväksi. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että yksityistienä yhteys ei toimi, koska yksityisteille ei voida ohjata / opastaa yleistä liikennettä eikä yksityistiekunnilla ole esim. talvikunnossapitovelvoitteita."

Kaupunginhallitus on päättänyt (11.4.2023 § 81), että Oriveden kaupunki esittää lausuntonaan Pirkanmaan ELY-keskukselle seuraavaa:

1) Rinnakkaistieyhteys Orituvalle tehdään siten, että Pirkanmaan ELY-keskus ja Oriveden kaupunki suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä yhteyden Orituvalta Orivedelle päin VT 9:n oikealle puolelle rakennettava tienä ensin katuna niin pitkälle, että alueelle kaavoituksen kautta suunniteltava teollisuus- ja mahdollisesti asuinalue voidaan sinne toteuttaa.

2) Rinnakkaistieyhteys suunniteltavan kadun päästä suunnitellaan ja toteutetaan Hankaloilontien kautta KT 58:lle päähän siten, että se on tarkoitettu vain hitaalle- ja suojaamattomalle liikenteelle. Tiesuunnittelun yhteydessä Hankaloilontie peruskorjataan ja toteutetaan kevyen liikenteen väylä asutulle alueelle.

3) Alueelle tehdään myös vesi- ja viemärijohtojen suunnitelmat.

4) Kun yllä olevat väylät on rakennettu, ne siirtyvät kokonaisuudessaan Oriveden kaupungin omistukseen, hoitoon ja ylläpidettäväksi.

Tiesuunnitelman laatimiseen liittyvissä työneuvotteluissa Pirkanmaan ELY-keskus on esittänyt kaupungille tiedon, jonka mukaan laadittava tiesuunnitelma voidaan hyväksyä vasta sen jälkeen, kun koko yhteys Hankaloilontieltä Orituvan suunniteltuun eritasoliittymään saakka on asemakaavan mukaista katualuetta. Tiesuunnitelman hyväksyminen edellyttää siten, että Oriveden kaupunki laatii asemakaavan ja asemakaavan muutoksen yhteyttä varten, jossa osoitetaan yhteyden katualueen sijainti ja leveys sekä muut tarpeelliset merkinnät. Käytännössä järkevin keino ratkaista kaavatilanne ja mahdollistaa siten tiesuunnitelman hyväksyminen Oriveden kaupungin puolelta on laatia tieyhteyttä varten ns. putkikaava, jonka aluerajaus kattaa vain laadittavan yhteyden.

Pirkanmaan ELY-keskus suunnittelee yhteyden linjausta parhaillaan ja kaupunki on tarvittavilta osin mukana ohjaamassa linjauksen suunnittelua siten, että se palvelee kaupungin alueille alustavasti kaavailemia tarpeita mahdollisimman hyvin. Linjauksen sijainti tarkentuu suunnittelun edetessä.

Alue on pääosin asemakaavoittamatonta aluetta. Hankaloilontien läheisyydessä, Oriveden päässä suunniteltua yhteyttä, on noin 70 metrin osuus, joka kuuluu Kirkonseudun asemakaavan alueelle, joka on hyväksytty vuonna 1966. Asemakaavassa alue on osoitettu merkinnällä Mv (Maatalousalue, jolle saa vähintään 1 ha alueelle rakentaa maatalousrakennuksia). Tältä osin kyseessä on asemakaavan muutos. Suunnittelun tielinjauksen läheisyydessä sijaitsee rakennettuja asuinkiinteistöjä, jotka sijoittuvat voimassa olevassa asemakaavassa niin ikään Mv-alueelle. Näiltä osin on tarkoituksenmukaista ottaa ne mukaan kaavamuuтокseen ja päivittää asemakaava vastaamaan alueiden nykyisiä käyttötarkoituksia.

Rinnakkaistien edellyttämän asemakaavan ja asemakaavan muutoksen edistäminen on mahdollista siinä vaiheessa, kun tiesuunnitelman suunnittelu on edennyt siihen vaiheeseen, että yhteyden sijainti voidaan varmistaa.

Rinnakkaistien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on suunnitella valtatie 9 rinnakkaisyhteytenä toimiva Oritupa-Orivesi – yhteys sekä mahdollistaa kaavallisesti valtatie 9 tiesuunnitelman hyväksyminen. Lisäksi asemakaavan muutoksen tarkoituksena Hankaloilontien läheisyydessä on päivittää asemakaava vastaamaan alueelle rakentunutta tilannetta.

Tiesuunnitelman laadinnan yhteydessä Pirkanmaan ELY-keskus on laatinut alueelta selvityksiä. Kaupunki pyrkii tekemään yhteistyötä ELY-keskuksen kanssa ja hyödyntämään samoja selvityksiä kaavahankkeessa.

Liitteenä on aluetta kuvaava maastokartta. Kaavahankkeen alueen tarkempi rajaaminen on tarkoituksenmukaista vasta kaavahankkeen edetessä, sitten kun suunnitellun yhteyden linjaus varmistuu.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää käynnistää Rinnakkaistien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen välillä Hankaloilontie-Oritupa. Kaavahankkeen aluerajaus tarkentuu suunnittelun edetessä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaavoituspäällikkö Antti Kivikko oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Ympäristölautakunta 13.06.2023 § 56

Valmistelija

Kaava-suunnittelija Tea Jylhä

Rinnakkaistien asemakaava ja asemakaavan muutos koskee tulevan Orituvan eritasoliittymän ja Hankaloilontien välistä aluetta. Tavoitteena on kaavoittaa valtatielle 9 rinnakkaisyyhteys, jota kevyt liikenne voi käyttää ja jonka varrelle Orituvan päähän voi tarvittaessa tulevaisuudessa kaavoittaa uutta yritysalueita. Asemakaavan muutos koskee Hankaloilontien päässä olevaa maatalousaluetta.

Uuden tieyhteyden linjaus tarkentuu suunnittelun edetessä. Kaavahanke liittyy valtatie 9 parantamishankkeeseen välillä Käpykangas-Orivesi.

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan kaavan vireilletulosta on tiedotettava ja kaavaa laadittaessa tulee laatia suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista kaavoituksen.

Liitteenä on osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta hyväksyy Rinnakkaistien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä päättää asettaa sen nähtäville samalla, kun kaavan vireilletulosta tiedotetaan.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ympäristölautakunta 09.11.2023 § 92

296/10.02.03/2023

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Rinnakkaistien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut yleisesti nähtävillä 21.6.-18.8.2023. Nähtävilläolosta tiedotettiin kuulutuksella kaupungin verkkosivuilla sekä Oriveden Sanomissa. Alueen maanomistajia ja välittömiä rajanaapureita tiedotettiin nähtävilläolosta kirjeitse ja viranomaisilta pyydettiin lausunnot OAS:sta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettiin viisi lausuntoa, yksi viranhaltijan palaute sekä neljän suunnittelun alueen kiinteistön omistajan yhteinen mielipide. Pirkanmaan ELY-keskus sekä Pirkanmaan liitto lausuiivat tutustuneensa aineistoon ja etteivät anna lausuntoa tässä vaiheessa kaavaprosessia. Suomen Erillisverkot Oy lausui, että hankkeella ei ole vaikutusta yhtiön toimintaan.

Pirkanmaan pelastuslaitoksen lausunnossa esitetään suunniteltavalta yhteydeltä järjestettävän liittynät myös valtatie 9 pohjoispuolella oleville kiinteistöille. Pelastuslaitoksen lausuntoon liittyen vastineeksi on kirjattu, että ELY-keskus vastaa valtatie 9 tiesuunnitelman laatimisesta ja siten myös kulkuyhteyksien järjestämisestä kiinteistöille. Asia käsitellään osana tiesuunnitelmaa, ja tiesuunnitelman yleisesti netissä nähtävillä olevissa luonnoksissa kiinteistöjen kulku on järjestetty valtatie 9 pohjoispuolelle toteutettavan rinnakkaisyhteyden kautta. Kulkuyhteyksien järjestäminen on tiesuunnitteluun kuuluva asia, eikä sitä käsitellä tämän kaavahankkeen osana.

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunnossa kuvattiin suunnittelualueen ja sen lähistön kulttuuriympäristön arvoja sekä lähialueilla tehtyjä selvityksiä. Maakuntamuseon mukaan uusi tieyhteys sijoittuu rakentamattomalle metsäalueelle, joka ei omaa erityisiä rakennetun ympäristön tai maiseman arvoja. Liikenne tielle kuitenkin ohjattaisiin Hankaloilontien kautta, joten maakuntamuseon mukaan kaavan yhteydessä on syytä arvioida hankkeen vaikutuksia Hankaloilontien ympäristöön, sillä sen varrella on kulttuurihistoriallisesti arvollisia alueita. Lausunnossa kerrataan Hankaloilontien lähistöllä tehtyjä kulttuuriympäristön selvityksiä. Maakuntamuseon lausunnossa myös todetaan, että suunnittelualueella ei sijaitse ennestään tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita. Lausunnon mukaan aluetta ei ole kuitenkaan tarkastettu aiemmin arkeologisten inventointien yhteydessä. Lausunnossa edellytetään arkeologisen inventoinnin suorittamista alueella MRL § 9:n mukaisesti.

Kaupunki on tilannut suunnittelualueelle arkeologisen inventoinnin maakuntamuseon lausunnossa esitetyn mukaisesti. Inventointityö on parhaillaan menossa. Selvityksen tuloksia ei ole käytettävissä vielä kaavaluonnosvaiheessa, vaan ne otetaan huomioon myöhemmin kaavaehdotuksen laadinnassa. Maakuntamuseon lausunnossa viitattuun Hankaloilontien ympäristön selvitystiedon tarkentamiseen ei ole nähty tarvetta, koska alue ei kuulu suunnittelualueeseen, eivätkä kaavaluonnoksen ratkaisut aiheuta muutoksia alueella. Kaava-alueella ei sijaitse rakentuneita rakennuspaikkoja tai rakennuskantaa, joten rakennettuun ympäristöön liittyvän selvitystiedon tarkistaminen ei ole tarpeen.

Liikuntapäällikkö antoi OAS-vaiheessa viranhaltijan palautteen. Liikuntapalvelujen puolesta täytyy varmistaa ulkoilureitin säilyvyys ja käytettävyys Leppästenvuori-Paltanmäki akselilla. Latu- ja ulkoilureitin merkitys on suuri ja sen huolto tehdään koneellisesti, tulevaisuudessa todennäköisesti talvisin latukoneella joten mahdollinen silta/alikulku tulee mitoittaa sen mukaan. Palaute otetaan huomioon kaavan suunnittelussa ja myöhemmin katusuunnitelmassa, jossa rakenteelliset ratkaisut suunnitellaan tarkemmin.

Neljän suunnittelualueella sijaitsevan kiinteistön omistajat ovat jättäneet OAS-vaiheessa yhteisen mielipiteen. Palautteessa ehdotetaan rinnakkaistien toteuttamista Uotilantien kautta hyödyntäen jo olemassa olevia metsäteitä. Mielipiteessä huomautetaan, että Uotilantiellä on valmiiksi rakennettu kevyenliikenteenväylä ja -alikulku sekä turvallisempi liikenneympyrä, kun taas Hankaloilontielle kaikki nämä pitäisi rakentaa alusta asti. Mielipiteeseen on vastattu tarkemmin kaavaselostuksessa. Kokonaisuutena voidaan todeta, että Rinnakkaistien kaavahankkeen mukainen reitti perustuu monenlaisiin eri selvityksiin sekä moniportaiseen kunnan päätöksentekoon. Mielipiteessä esitetty vaihtoehtoinen reitti olisi maastonmuodoiltaan erittäin haastava toteutuksen sekä kunnossapidon näkökulmasta. Asiaa on käsitelty monessa eri vaiheessa kaupungin

toimielimissä, ja käsittelyjen muodostaman kannan perusteella kaupunginhallitus on kokouksessaan 11.4.2023 päättänyt, että tien reitti kulkee Orituvan alueelta Hankaloilontien kautta kantatielle 58.

Kaavaselostuksessa on tarkemmin kirjattu saadut lausunnot, palaute sekä mielipide sekä annettu vastineet näihin.

Kaavahankkeen suunnittelu on edennyt samanaikaisesti ELY-keskuksen johtaman tiesuunnittelun kanssa. Suunnitelmien pohjalta on laadittu kaavaluonnos. Kaavaluonnoksessa tieyhteys osoitetaan katuna, joka johtaa Hankaloilontien päästä valtatie 9 tiesuunnitelmien mukaisen tielinjauksen reunoja mukaillen Orituvalle toteutettavaan eritasoliittymään. Asemakaavaan yhteys osoitetaan katualueena. Osoitettavan katualueen laajuus on osoitettu ELY-keskuksen konsulttina tiesuunnitelmaa laativan Destian laatimien suunnitelmien perusteella. Suunnitelmissa katualueen laajuus on paikoin merkittävän leveä johtuen alueen suurista korkeuseroista sekä jyrkistä maastonkohdista, jotka edellyttävät yhteyden toteuttamisen ja käyttökelpoisuuden kannalta paikoin merkittäviä leikkauksia sekä pengerryksiä. Nämä puolestaan edellyttävät rakennusvaiheen rakentamisen sekä myöhemmän kunnossapidon vuoksi molemmin puolin rakenteita noin kolmen metrin työvaran.

Käytännössä yhteyden toteutus tapahtuu siten, että tieyhteyden päät Hankaloilontien läheisyydessä sekä toisessa päässä Orituvan lähellä tulevat olemaan yleiselle liikenteelle käytettävissä olevia katuja. Näiden osuuksien väliin jäävä osuus osoitetaan vain ns. hitaan liikenteen käyttöön, eli esimerkiksi pyöräilijöille, kävelijöille, mopoille, mopoautoille, traktoreille yms. Koko osuudella tulee olemaan kiinteistöille ajo sallittu, jolloin se palvelee alueella sijaitsevien kiinteistöjen kulkua ELY-keskuksen tiesuunnitelman luonnosten mukaisesti. Tarkemmin yhteyden toteutus sekä liikenteen ohjaus suunnitellaan katusuunnitelmassa, joka on mahdollista laatia asemakaavoituksen jälkeen.

Asemakaava koskee osia kiinteistöistä 562-413-1-300, 562-413-1-301, 562-413-2-64, 562-413-2-154, 562-413-5-150, 562-413-36-0 ja 562-413-107-53. Asemakaavan muutos koskee maatalousaluetta, jolle saa vähintään 1 ha:n alueelle rakentaa maatalousrakennuksia. Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muodostuu katualuetta sekä maa- ja metsätalousaluetta. Katualueelle on osoitettu kadun ylittävä kevyen liikenteen yhteys kohtaan, jossa katualue ylittää ulkoilureitin. Kohtaan on tiesuunnitelmassa suunniteltu ulkoilureitin ylittävää latusiltaa. Muodostuvan katualueen pinta-ala on noin 10,5 ha.

Muodostuvalla katuyhteydellä ei ole vielä nimeä. Mahdollisia vaihtoehtoja voisivat olla esimerkiksi Rinnakkaistie, Metsätie ja Orituvantie. Kyseisiä kadun tai tien nimiä ei esiinny vielä Oriveden alueella.

Esityslistan liitteinä ovat kaavaluonnoksen kartat. Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä luonnosvaiheen kaavaselostus valmistuvat lähiaikoina, ja julkaistaan lisälistana.

Toimivalta	Hallintosääntö 30 §
Esittelijä	Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta

1) päättää asettaa Rinnakkaistien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksen sekä kaavaselostuksen yleisesti nähtäville 30

päivän ajaksi (MRL § 62 ja § 63, MRA § 30).

2) nimeää muodostuvan katuyhteyden, ja nimi merkitään kaavakarttaan ehdotusvaiheessa.

Kaavoituspäällikön kokouksessa tekemä muutos päätösehdotukseen:

Ympäristölautakunta

1) päättää asettaa Rinnakkaistien asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksen sekä kaavaselostuksen yleisesti nähtäville 30 päivän ajaksi (MRL § 62 ja § 63, MRA § 30).

2) nimeää muodostuvan katuyhteyden Orituvantieksi, ja nimi merkitään kaavakarttaan ehdotusvaiheessa.

3) päättää, että pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jussi Viljanen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana kello 17:30.
